

LAIMONIM KALNIŅAM – 90

Dzidra Kreišmane

LLU Lauksaimniecības fakultāte, Augsnes un augu zinātņu institūts
dzidra.kreismane@llu.lv

Docents, lauksaimniecības zinātņu kandidāts (no 1969. gada) Laimonis Kalniņš dzimis Mālpils pagastā, mācījies Idus septiņgadīgajā skolā, Rūjienas vidusskolā, 1951. gadā absolvējis Bulduru Dārzkopības tehnikumu (DT), 1966. gadā LLA Agronomijas fakultāti (AF), bet 1966. gadā aspirantūru. Līdztekus mācībām Bulduru DT strādājis Mazsalacas MRS par mežstrādnieku, vēlāk par meža materiālu šķirotāju-pieņēmēju. Studējot AF, vienlaikus strādāja Botānikas katedrā par laborantu, vēlāk par Ogres rajona Ikšķiles kolhoza priekšsēdētāju (1955–1962). Iemantojis vairāku gadu praktisko darba pieredzi, Laimonis Kalniņš no 1964. gada sāka veidot mācībspēka un zinātnieka karjeru AF Augkopības katedrā – sākumā strādāja par asistentu, vēlāk par vecāko pasniedzēju un docentu, bet no 1973. līdz 1975. gadam viņš bija Agronomijas fakultātes dekāns. Laimonis Kalniņš lasīja lekcijas, vadīja praktiskos darbus un mācību prakses augu ģenētikā, selekcijā un sēklkopībā. Docents prata saistoši un interesanti pasniegt studiju kursus, kā dekāns viņš bija atsaucīgs, cilvēcīgs, bet vienlaikus arī stingrs un prasīgs.

Zinātnisko pētniecību veica par aukstumizturīgas kukurūzas novērtēšanas metodēm un atbilstoša selekcijas izejmateriāla veidošanu Latvijas apstākļiem, izstrādājis šādas kukurūzas novērtēšanas metodes. Laimonis Kalniņš ir publicējis 33 zinātniskos rakstus, kā arī ir mācību grāmatas „Vispārīgā laukaugu selekcija” līdzautors. Laimoņa Kalniņa darbs LLA ir novērtēts ar LPSR Augstākās padomes prezidija Goda rakstu.

Kad 1977. gadā Pētera Upīša dārzs Dobelē palika bez saimnieka, jo P. Upīša dzīves gājums aprāvās 1976. gada 4. aprīlī, Laimonis Kalniņš ar lielu entuziasmu uzņēmās stacijas vadītāja pienākumus, par mērķi izvirzot P. Upīša apkopotā bagātīgā augļaugu un ceriņu tautas selekcijas materiāla apzināšanu un sistematizēšanu. Tas bija liels izaicinājums, ko nebija viegli paveikt, jo Laimonis Kalniņš ļoti godprātīgi attiecās pret šāda bagātīga mantojuma saglabāšanu, uzsverot, ka ir svarīgi to vispirms rūpīgi izvērtēt. Šai ziņā ļoti noderīgas bija L. Kalniņa plašās zināšanas par dažādiem augiem. Laimoņa Kalniņa vadībā Dobelē tika izveidota Bioķīmijas un tehnoloģiju laboratorija, ko vienlaikus ar piemiņas plāksni Pēterim Upītim pie galvenā korpusa atklāja 1979. gada 2. novembrī. Pēc 10 gadu darba dažādu iemeslu dēļ L. Kalniņš pārtrauca darbu Dobeles Dārzkopības izmēģinājumu stacijā un turpmākos piecus gadus strādāja Apguldes Lauksaimniecības skolā par augkopības skolotāju. Sākoties atmodas laikam, viņš veidoja savu zemnieku saimniecību, kā arī bija aktīvs Tautas frontes biedrs.

Aizsaulē Laimonis Kalniņš devās 1994. gadā, apglabāts Virkus kapos Dobelē.

Izmantotā literatūra

1. *Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Agronomijas fakultāte* (1978). Sast. S. Pogodins, M. Krūklāne, I. Gronskis. LLA: Cīņa. 57. lpp.
2. *Lauksaimniecības augstākā izglītība Latvijā* (1999). Red. E. Bērziņš. 30.–31. lpp. LLU: SIA Jelgavas Tipogrāfija. 179. lpp.